

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คำกล่าวขอสิทธิ์
สงวนลิขสิทธิ์

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้คือ ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลกที่ร่วมพิธีกรรม การกินเจตามเทศกาล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้กำหนดให้เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลก ที่เข้าร่วมพิธีกรรมการกินเจตามเทศกาลในโรงเจใดโรงเจหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลกดังนี้

- ✓ 1. อีอเคงเชียงตั้ง เลขที่ 22 ถนนสนามบิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- ✓ 2. มูลนิธิประสาธน์สถาน ฉิ่งแข็งเชียงตั้ง เลขที่ 564/2 ซอยฉนวนโยค ถนนสนามบิน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3. ส่งแต่งตั้ง เลขที่ 58/6 ถนนราเมศวร ตรงข้ามโรงเรียนไทยกุล้าวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

4. สกเชิงเขียงตั้ง 77/58 ถนนศรีธรรมไตรปิฎก ขอยขุนพิเรนทรเทพ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

5. ราชที่สุกตั้ง ถนนพิษณุโลก-หล่มสัก บนเขาสมอแครง ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามรายการข้างท้ายนี้

1. ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม

ตั้งแต่ 1 - 5 ปี จำนวน 40 คน

ตั้งแต่ 6 - 10 ปี จำนวน 30 คน

ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน

2. วิทยากรที่เป็นเจ้าพิธี จำนวน 10 คน

รวมทั้งสิ้น 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิดคือ

1. แบบสังเกต ผู้วิจัยจัดทำแบบสังเกตพิธีกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการสังเกตพฤติกรรมในประเพณีการกินเจ ขั้นตอน และพิธีกรรมต่าง ๆ

2. แบบสอบถามมี 2 ชุด

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบพิธีกรรม

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าร่วมพิธีกรรม

ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้ประกอบพิธีกรรม และผู้เข้าร่วม

พิธีกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายให้ได้ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ความรู้เกี่ยวกับประวัติ พิธีกรรมและ

ความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลกที่เข้าร่วมพิธีกรรมกินเจตามเทศกาล กรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านแบบสอบถามได้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้อ่านแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบเป็นรายกรณีไป โดยไม่แสดงความคิดเห็นให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

ผู้วิจัยจัดสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมตามสถานการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดเกี่ยวกับประเพณีการกินเจ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชาวไทยเชื้อสายจีน พิธีกรรม ตลอดจนความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลก ที่เข้าร่วมพิธีกรรมกินเจตามเทศกาล
2. สร้างแบบสอบถามรวม 4 ฉบับ เพื่อเป็นแนวทางสร้างเป็นเครื่องมือวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา พิธีกรรมและความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลกที่เข้าร่วมพิธีกรรมกินเจตามเทศกาล และสร้างแบบสังเกตไว้ 1 ฉบับ
3. นำแบบสังเกตและแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหาและการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมทั่วไปของแบบสังเกตและแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ผู้ทรงคุณวุฒิไว้ 4 ท่าน ให้มีคุณสมบัติอย่างน้อย 3 ข้อดังนี้

- ✓ 3.1 เป็นผู้มีความเข้าใจและหรือศรัทธาต่อประเพณีการกินเจ
- ✓ 3.2 เป็นผู้มีความเข้าใจขบแบบประเพณีและภาษาจีนเป็นอย่างดี
- ✓ 3.3 เป็นผู้ได้เข้าร่วมประเพณีการกินเจอย่างน้อย 3 ครั้ง
- ✓ 3.4 เป็นผู้มีความรู้ทางการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ตรวจสอบตามเกณฑ์ ดังรายนามต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์บุหงา วชิระศักดิ์มงคล อาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
2. รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ บัณฑิตชัย คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒน์ วรรณสาสน์ อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
4. อาจารย์พรธวดี พันธุ์พัฒนากุล อาจารย์ผู้ชำนาญภาษาจีน วิทยาลัยพัฒนการบึงพระ จังหวัดพิษณุโลก
5. นางสาวรัตนา แซ่ตั้ง รองเจ้าอาวาสโรงเจอื้อเค่ง เจียงตั้ง ถนนสนามบินอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้ที่ร่วมประกอบพิธีกรรมการกินเจมาไม่ต่ำกว่า 20 ปี
นำแบบการสังเกตและแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลต่อไป
4. นำแบบสังเกตและแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง
5. นำแบบสังเกตและแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้จำนวน 30 ชุด กับผู้กินเจในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อตรวจสอบความยากง่ายและความเหมาะสมของแบบสังเกตและแบบสอบถาม
6. นำแบบสังเกตและแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยถึงสถานกินเจต่าง ๆ และวิทยากร เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เข้าร่วมงานพิธีกรรมกินเจและสังเอดตามแบบสังเอดด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม 2537 ถึงวันที่ 13 ตุลาคม 2537
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างตามสถานการณ์
4. ผู้วิจัยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยในการสังเอดและสัมภาษณ์คือ
  - ✓ 4.1 เครื่องบันทึกเสียง
  - 4.2 กล้องบันทึกภาพ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำแบบสังเอดและแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรงและความยากง่ายเพื่อให้เกิดความเหมาะสมของการนำแบบสอบถามไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมจากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม วิเคราะห์โดยใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description) ตามสภาพที่เกิดขึ้น
2. ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณ ซึ่งได้จากแบบสอบถาม และแจกแจงโดยแสดงความถี่เป็นร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage)

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดยเสนอผลออกมาเป็นตาราง
ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งทำท้งงานวิจัยขึ้นนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
- บทที่ 4 วิเคราะห์พิธีกรรมและความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลก
ที่เข้าร่วมพิธีกรรมการกินเจตามเทศกาล
- บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล

